

GÖDSEL OCH KALKNING TIPS OCH RÅD

GÖDSELNS BETYDELSE FÖR VÄXTEN

De flesta växter, som vi har i våra trädgårdar, är förädlade och i jämförelse med "vildväxande" växter behöver de omvårdnad med främst gödsel men även kalk. Vissa näringsämnen behövs i stor mängd och andra i mindre. Näring som behövs i stor mängd är; kväve(N), fosfor(P) och kalium(K). Kväve gynnar klorofyllbildning (det som ger växten grön färg) samt ökat proteinbildningen i växten (viktigt för växtens tillväxt). Fosfor ger växten god rotutveckling och blomning (viktigt för blommor, bär och bärbuskar). Kalium ger god vinterhärdighet. Växterna behöver också många andra näringsämnen. Dessa finns i lämplig mängd för trädgården i både NPK/mineralgödsel och naturgödsel.

SORTVAL, ANVÄNDNINGSSOMRÅDE OCH GÖDSLINGSSHEMA

Gödselmedlen, som vi använder i våra trädgårdar, kan förenklat indelas i naturgödsel och NPK/mineralgödsel. Naturgödsel har relativt lågt näringsinnehåll (2-5 % kväve) men verkar under lång tid. Kogödsel innehåller även mullmaterial och är därför bra att jordförbättra jorden med. Naturgödsel är bra till växter med "lång växtperiod" som t.ex. perenner, bär och bärbuskar. För att göra nytta ska naturgödsel brukas ner i jorden och 50 liter kogödsel räcker till ca 10 m². NPK/mineralgödsel kan delas in i 2 grupper. Gräsmattegödsel, som har högt innehåll av kväve (17-22 %), medan Trädgårdsgödseln (till köksland, rabatter och buskar) har något lägre kväveinnehåll (10-12 %) och båda sorterna verkar snabbt. Detta gör att man måste vara noggrann när man sprider gödseln för att inte överdosera. Flera små givor ofta är bäst (frukost-lunch-middag). Mineralgödsel är lämplig till växter, som kräver snabb tillförsel av näring. Gräsmattan (men även planteringar) kräver jämn tillgång av på näring under hela växtperioden och bör gödslas flera gånger. Gödsla därför gräset 2-3 gånger per år och en lämplig giva är 3 kg gödsel/100 m². Naturgödsel sprids enligt rekommendationer på förpackningen.

KALKENS BETYDELSE FÖR VÄXTEN, SORTVAL OCH KALKNINGSSHEMA

Kalk används för att höja pH-värdet i jorden vilket bör vara ca 6,5 för att växterna bäst ska kunna ta upp den viktiga växtnäringen. Jordens pH-värden sjunker p.g.a. surt nedfall och förändringar i jorden. Man kan kalka när som helst på året, men det är lämpligast vid fuktigt väder – tidig vår eller sen höst. Ju finare struktur kalken har desto snabbare och bättre verkar den i jorden. Använd helst granulerad kalk, som består av mjöl som pressats till små korn. 5-10 kg/100 m² vart 3:e år kan vara lagom.

HÅLLBARHET **ENGAGEMANG** **FÖRTROENDE**